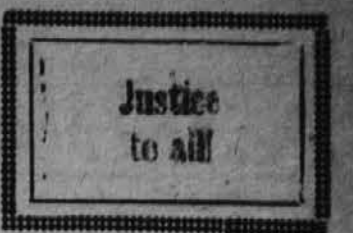

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 82

CLEVELAND, OHIO, MONDAY JULY 18th 1921

LETO XXIV - VOL. XXIV

Irci za Anglijo.

Ostanejo še nadalje pod angleško vlado.

London, 17. jul. V najboljših krogih političnih, so trdno prepričani, da je angleški ministerski predsednik David Lloyd George, doživel veliko diplomatsko zmago s tem, da je izsilil iz de Valere, "predsednika irske republike" izjavo, glasom katere Irci ne bodo ustanovili svoje lastne države, pač pa ostanejo pod Anglijo. Mnenje, ki prevladuje v Angliji je: dokler se bo dovolilo Irce, da so priznani kot svoj narod, bodo radi prepevali z Angleži: God save the King! Toliko je gotovo, da so se Angleži globoko odahnilo, in da Irci želijo mir. Podrobnosti so odvisne le še od Ulsterijancev, prebivalcev severne Irske, koliko oni dovolijo južnim Ircem in koliko slednji sprejmejo. V ostalem je pa gotovo, da je Anglija doživela veliko diplomatsko zmago.

Gouverner Davis je zopet pokazal svojo veliko ljubezen do suhačev. Mr. Davis, ki je bil ves čas svojega življenja, čezr. županovanja v Clevelandu tako velik prijatelj dobre kopalnice, odkar je governer, prežira same suhače. V soboto je imenoval Rev. John S. Rutledge, enega najhujših suhaških kričačev, za člana državne komisije za pomiloščenje zločincev. Rev. Rutledge je metodistiški pastor in jako razpiti po Clevelandu radi svojega neznošenega fanatizma.

V policijskem zaporu se je hotel usmrtiti po 19 letni Joseph Kuracik. Zaprt je bil radi tatvine. Prezrel se je žele s kovinskim delom takozvanih "garters", toda ga je policija še pravočasno rešila.

V Brecksville se nahaja več mladih fantov na počitnicah, na farmah. V soboto so za zabavo streljali z revolverji in tarčo. Eden izmed fantov pa je meril tako nesrečno, da je zadel v glavo 17 letnega Edwarda Zadnik, ki je kmalu zatem umrl.

Ko so Mis Marian Mc Arde vprašali, kaj misli o sodbi njene matere, se je izjavila: "Oh, moje matere ne morejo ubiti. Tako sem srečna, ah tako sem srečna!"

37 avtomobilov je bilo ukradenih pretekli teden v Clevelandu.

Bivši kongresman Robert Bulkley, na katerega je demokratična stranka v Clevelandu največ štela, je odklonil kandidaturu za župana. S tem je demokratična stranka zopet v stiski, ker ne more dobiti pravega kandidata. Mnogo agitacije se je zadnje čase začelo, da prevzame kandidaturu Tom P. Cagwin. Ta Cagwin je poslovodja Statler hotela v Clevelandu, dober businessman, toda malo poznar volivcem. O Haserodu ni nobenega govora, da dobi nominacijo od demokratične stranke za župana.

Mr. John Potokar, lastnik dobro znane izdelovalnice sladkih pižav, "The Double Eagle Bottling Co." je podaril za Narodni Dom v Clevelandu \$25. Iskrena hvala.

Cene Liberty Bondom so: Prvi \$87.34, drugi \$87.02, tretji \$91.16, četrti \$87.16, peti \$98.34.

Cene linoma so nekoliko padle. Tekom vročine so prodajalci zaslužili lep denar.

Nemiri v Meksiki

V petrolejnih krajih mora vojaštvo posredovati.

Vera Cruz, 16. julija. Veliki nemiri so se pojavili v Vera Cruz in Tampico petrolejnih krajih. Brezposelnost je bila kriva, da so se uprli ljudje in začeli uničevati pivovarno lastnino. Meksikanska vlada je bila prisiljena poslati 2000 vojakov v dotične kraje, in novi, transporti vojakov so na potu v dotične kraje. Med uporniki je mnogo meksikanskih vojakov, katerim poveljuje nekateri generali in drugi višji častniki. Meksikanski predsednik Obregon je naložil davek na eksport petroleja, nakar so podjetniki ustavili vse delovanje na petrolejnih poljih. To je povzročilo nemire. Amerikanski podjetniki trdijo, da bo petroleja v Tampico in bližnjih pokrajinah zmanjkalo, in so bili prisiljeni ustaviti produkcijo.

Uredništvo ponovno prosi in pozivlje vse člane vseh slovenskih in hrvatskih pevskih društev v Clevelandu ter zajedno vse nadarjene pevce, da nikakor ne zamudijo priti v petek, 22. julija v prostore mestnega kopalništva na St. Clair ave. in 63. cesti, kjer se vrši glavna pevška preskušnja za nastop Jugoslovanov ob priliki praznovanja 125. letnice obstanka Clevelanda. Mi želimo in hočemo, da bo naš nastop nam in mestu v počast. Naj nihče ne misli na posameznosti, pač pa na skupni nastop in interes. Vsaka narodnost v Clevelandu bo pokazala svoje najbolje, glejmo, da tudi mi pokažemo, da smo med prvimi.

Iz Youngstowna, Ohio, so clevelandski detektivi zadnji petek pripeljali v Cleveland, dva bandita in morilca, ki sta pred 22. dnevi pobegnili iz clevelandskih zaporov. To sta Bobby Hunt in James Walsh, oba obdolžena, da sta umorila policista Sprosty. Prezagala sta omrežje svoje celice in z utihotapljenim orožjem sta premagala ječarje, poskakala skozi okno ječe in se odpeljala z avtomobilom. Sedaj sta oba zopet na varnem, in ječarji se nahajajo noč in dan pred njih celicami, da ne bi zopet pobegnili. Drugi mesec prideta pred sodnika, kjer se bodega zagovarjala radi smrti policista Sprosty.

V sedanjem vročem času hodijo ženske z otroci v park, in morajo pri tem prekoračiti nevarno St. Clair ave. s tisočimi avtomobili in vozovi, ki dirjajo neprestano na obeh straneh ceste. Najbolj nevarni so ti prehodi na 62. cesti, na Addison Rd. in 72. cesti. Posebno proti 5. uri zvečer, ko se ženske z otroci vračajo domov, je promet na St. Clair ave. najbolj živahen, in je že odrasel moški v smrtni nevarnosti, kadar gre preko ulice, kaj šele otroci. Posledica je, da smo zadnje čase imeli več nesreč na St. Clair ave. ko so bili povezojeni otroci. The St. Clair Merchant's Improvement Association bi s pomočjo councilmana Mr. Damma lahko povzročila, da pridejo na nevarnih križiščih policisti, ki bi dirigirali ženske in otroke preko ceste. Mesto ima polno število policistov sedaj, in bi lahko katerega sempatja poslala v slovensko naselbino, da uravnava promet.

Mrs. Kaber pronajdena krivim umora prve vrste in obsojena na dosmrtno ječo.

Usoda je nanosila, da sklepijo o življenju in smrti znane morilke, Mrs. Catherine Kaber ravno na isti dan, po dveh letih, ko je ona ukazala morilecem zabosti svojega moža in ga umoriti. Dan Kaber, soproger Catherine Kaber, je bil umorjen tretji petek meseca julija, 1919, in tretji petek meseca julija, 1921, torej natančno dve leti potem, so njen slučaj dobili v roke porotniki, da presodijo, ali je Mrs. Kaber kriva ali ne. Obravnava proti Mrs. Kaber je pričela 28. junija, in je z malimi presledki trajala torej 17 dni. V petek ob 5.50 popoldne so končali zagovorniki in državni pravnik svoje govore, nakar je sodnik Bernon povedal porotnikom, kako naj spoznajo vso zadevo in kakšno rzsodbo lahko vrnejo sodniku. Sodnik Bernon je dal porotnikom šest slučajev, kako se lahko izjavijo: 1. Mrs. Kaber je kriva umora prve vrste, brez priporočila milosti, kar pomeni smrt na električnem stolu. 2. Porotniki jo lahko spoznajo krivim umora prve vrste s priporočilom za milost, kar pomeni do smrtne ječe, ne da bi imela upanje, da pride kdaj iz zapora. 3. Lahko jo pronajdejo krivim umora druge vrste, s možnostjo, da je kdaj pomiloščena. 4. Spoznana je lahko krivim uboja, kar pomeni zapor od 1 do 20 let. 5. Ni kriva, kar porotniki lahko odločijo, če so prepričani, da je bila Mrs. Kaber tedaj, ko je naročila umor svojega moža, blazna, da je pa danes zopet pri pameti. V tem slučaju bo Mrs. Kaber prosta. 6. Ni kriva radi blaznosti, to je, da je bila Mrs. Kaber ob času umora blazna in še danes ni pri pravi pameti. V tem slučaju jo sodnik pošlje v blaznico.

V topem, dobro simuliranem stanju je Mrs. Kaber poslušala kako je sodnik govoril porotnikom, predno so se slednji podali k posvetovanju. Toda divje je gledala, ko je govoril državni pravnik Stanton in zahteval - kri za kri! Rotil je porotnike, da morajo svojo dolžnost popolnoma spolniti, da nič drugega kot električni stol ne preostaja za Mrs. Kaber. Toda divje je plakala in ihtela, ko sta govorila njena dva zagovornika, Francis Poulson in W. J. Corrigan. Poulson je z vznepenimi besedami slikal Mrs. Kaber kot žensko brez prijatelja, kot največjo revno na svetu, proti kateri se je vse zarotilo, ki je že zdavnej obsojena od javnega mnenja. Splošno začudenje je vladalo v dvorani, ko sta zagovornica Mrs. Kaber naznanila, da nikakor nista pripravljena, da pokličeta Mrs. Kaber samo na pričevalni stol. Bala sta se najbrž, da bo Mrs. Kaber s svojim pričevanjem več pokarila kot sebi dobrega naredila. Nezadovoljna pa je bila Mrs. Kaber sama, kajti ona je hotela na vsak način pričati in povedati, kar je vedela. Le s silo so ji ubranili, da ni šla pred sodnika. Divje je kričala po dvorani: "Jaz želim povedati resnico! Zakaj mi ne pustite govoriti. Dajte mi priliko, da tudi jaz svoje povem. Vsi so govorili, samo meni ne pustijo. Za božjo voljo, pustite me, da govorim, kajti povedati želim samo resnico. Toda bilo je vse preporno. Pričevanje je

bilo zaključeno, in prvi govor je imel njen zagovornik Corrigan. Njemu je sledil prvi državni pomožni pravnik Cassidy, in za njim je govoril drugi zagovornik, Mr. Poulson, in zadnji govor je imel glavni državni pravnik, Stanton. Stanton je imel strahovit govor. Opisoval je natančno umor Dan Kaberja, kako rafinirano je peklenška ženska spletla svoje narotniki, da presodijo, ali je Mrs. Kaber kriva ali ne. Obravnava proti Mrs. Kaber je pričela 28. junija, in je z malimi presledki trajala torej 17 dni. V petek ob 5.50 popoldne so končali zagovorniki in državni pravnik svoje govore, nakar je sodnik Bernon povedal porotnikom, kako naj spoznajo vso zadevo in kakšno rzsodbo lahko vrnejo sodniku. Sodnik Bernon je dal porotnikom šest slučajev, kako se lahko izjavijo: 1. Mrs. Kaber je kriva umora prve vrste, brez priporočila milosti, kar pomeni smrt na električnem stolu. 2. Porotniki jo lahko spoznajo krivim umora prve vrste s priporočilom za milost, kar pomeni do smrtne ječe, ne da bi imela upanje, da pride kdaj iz zapora. 3. Lahko jo pronajdejo krivim umora druge vrste, s možnostjo, da je kdaj pomiloščena. 4. Spoznana je lahko krivim uboja, kar pomeni zapor od 1 do 20 let. 5. Ni kriva, kar porotniki lahko odločijo, če so prepričani, da je bila Mrs. Kaber tedaj, ko je naročila umor svojega moža, blazna, da je pa danes zopet pri pameti. V tem slučaju bo Mrs. Kaber prosta. 6. Ni kriva radi blaznosti, to je, da je bila Mrs. Kaber ob času umora blazna in še danes ni pri pravi pameti. V tem slučaju jo sodnik pošlje v blaznico.

Navzočim ženskam v sodni dvorani se je stari mož v svoji žalosti jako mislil. Porotniki so pozorno opazovali državnega pravnika, ko je govoril glede blaznosti Mrs. Kaber: "Kaj vam hočejo natveziti zagovorniki Mrs. Kaber, da je bila blazna, ko se je zvršil ta umor? Ali ste videli to žensko, kako je mesece in mesece študirala, kolava načrte, kako je dobro poznala postavu, kako je ljubovala denar, kako se je skrila v noči umora, kako premlinjeno je vse naredila? Ali je to delo blazne ženske ali rafinirane osebe, ki se je hotela znebiti neljubega poljozaja? Vsak njen načrt je bil narejen na ta način, da bi samo sebe skrila, druge pa postavila v luč javnosti. Ona je vedela, da če se bo nahajala v hiši ali v obližju hiše usodepolne noči, da pade sumnja na njo. In njen načrt, da samo sebe skrrije, je povzročil, da je zapletla v to afero ne samo svojo 19 letno hčerko, pač pa tudi sivolaso staro mater? In kakšna hči je to, ki je v trenutku, ko so morilci se plazili po hiši, igrala na glasovir: "K tebi, Bog, hrepeni moja duša?" Dolžnost, ki jo imate vi v tem slučaju je, da gledate, da dobi ta ženska, kar je zaslužila po pravi, da dobi skrajno kazen postavu. Smrt na električnem stolu je, kar je zaslužila, in to ji naložite po vsej pravi.

V soboto dopoldne so se porotniki zjednili gledč kriv de Mrs. Kaber. Pronašli so jo krivo umora prve vrste, toda priporočili so sodniku milost. Sodnik Bernon je udovo takoj na to obsodil na dosmrtno ječo v državnih zapornih za ženske, v Marysville, Ohio. Nobena državna oblast jo ne more nikdar pomilostiti, toda vsak governer pa ima izključno pravico, da jo pomilosti kadarkoli hoče. To je pravico governerja, za katero ni nikomur odgovoren kot svoji vesti. Obsodba je bila izrečena nad Mrs. Kaber v skrajno mučenem položaju. Sodnik Bernon se je

izjavil, da prvič v zgodovini Clevelanda je bila ženska spoznana krivim umora prve vrste. Prvič se je obsodba odložila za dve uri, ker toženka ni bila pri zavesti. Postava pravi, da mora oboževanje biti navzoč, kadar se narakuje obsodba. Prvič v zgodovini so oboževanje zajedno mati, hči in vnukinja. Prvič v zgodovini so bile ženske pregnane od porote pod pretevo, da so bolj trdosrčne kot možje.

Obsodba nad Mrs. Kaber je bila izrečena, dočim je ležala Mrs. Kaber v sodni dvorani. Ali je simulirala svoje stanje, ali je bilo njeno stanje posledica mučne obravnave, se ne more dognati. Zdravniki, ki so jo pregledali, so izjavili, da ji ničesar ni. Ko so porotniki v soboto ob 9. jutraj naznatili, da so se zjednili, je sodnik Bernon dal poklicati Mrs. Kaber v sodno dvorano. Ko je videla ječarje, da prihajajo po njo, je padla v nezavest, in niso jo mogli zbuditi. Medtem so porotniki in sodnik čakali v dvorani. Šele ko je prišel nje zagovornik, Poulson, in ji povedal, da ne bo šla na električni stol, je prišla nekoliko k sebi. Položili so jo na stol, in dva ječarja sta jo nesla v sodno dvorano. Stol so položili tik pred sodnika. Mrivaška bleboda je vladala na obrazu Mrs. Kaber. Oči so zaprte. Pomočilo so jo z vodo, brez uspeha. Z zobmi je škrtala. Sodnik se obrne k nji in reče: Ali me slišite, Mrs. Kaber? Prikimala je z glavo. Nato je dal sodnik poklicati porotnike. Sodnik jih vpraša: Ali ste se zjednili? Načelnik porote prikima, nakar izroči sodniku pisano izjavo porotnikov.

Smrtna tišina zavladala po dvorani. Sodnik začne brati: Mi, porotniki, smo pronašli, da je obtoženka kriva umora prve vrste... Mrs. Kaber se ni zganila... "in priporočam jo milosti." Mrs. Kaber je globoko in skoro zadovoljno vzdihnila. "Mrs. Kaber, ali slišate?" vpraša sodnik. Vdova pokima. "Ali imate še kaj povedati, predno vas obsodim?" vpraša sodnik. Mrs. Kaber je hotela govoriti, toda ni mogla, nakar jo je sodnik obsodil. Tako se je končala ena najbolj gorostasnih sodnih obravnav v zgodovini ameriške kriminalistike sploh.

Pretekli teden so zborovali v Clevelandu veterani ameriške armade, znane pod imenom "Rainbow Division". To so ameriški vojaki, ki so bili prvi poslani iz Amerike na bojišče v Francijo, in pri te diviziji so bili zastopani Amerikanci iz vsake ameriške države. Pri petkovi seji so ti veterani ostro obsodili prohibicijo. Izjavili so se, da je bila prohibicija upeljana v Ameriki v času, ko je 4.000.000 najboljših ameriških državljanov moralo se boriti na bojišču. Konvencija je sprejela predlog, da se nikdar več ne sme spremeniti ustava Zjed. držav, dokler se vrši kaka vojna, ker na ta način ne dobijo vsi državljanji prilike, da bi sodelovali pri spremembah.

Prihodnji teden imajo policisti piknik v Euclid Beach parku. Roparji in banđitje ne bodo navzoči.

Pismo ima pri nas John Per.

Dva ubita.

Dva Italijana ustreljena od policistov.

Policija ima povelje streljati in sicer streljati z namenom, da ubije pri preiskovanju sumljivih oseb. Raditega, kadar je kdo ustavljen od policije, naj naredi, kar zahteva, pa bo dobro za njega. V soboto zvečer sta bila ubita dva Italijana, ker nista poslušala policijskega povelja. Policija je dobivala iz okolice Fairmount Rd. kjer se nahaja reservoir, obilne pritožbe, da se klatijo v okolici sumljivi elementi. Policista Garrett in Fagan sta dobila povelje paziti na okoličico. Pet dni sta tavalu po okoličico, ko sta opazila v soboto tri moške, ki so korakali po železniškem tiru, in se sumljivo obnašali. Policista sta potegnila revolverje in šla za možkimi. Pokazala sta svoje policijske znake, ker sta bila v civilni obleki, in zapovedala "hands up". Dočim sta dva dvignila roke, pa je tretji segel v žep in ustrelil policista Fagana. Fagan pa je skoro v istem trenutku izprožil in ubil moža. Medtem sta tudi druga dva osumljenca počela streljati in skušala pobegniti, in v splošnem streljanju je bil še eden ubit, dočim je tretji pobegnil. Poizvedbe na glavnem policijskem stanu so dognale, da so osumljenci sorodniki roparjev in morilcev, ki so ubili Sly-a in Fanerja lansko leto, in sicer se piše eden Charles Amaro, stričnik enega roparjev, drugi pa John Coletti, sorodnik Coletija, katerega je policija pravkar pripeljala iz Mehike. Na ta način je policija ubila letos 8 Italijanov.

RAKICALCI POGNANI IZ MESTA.

Aberdeen, S. D., 16. julija. Državljan v tem mestu so večraj pognali iz mesta 103 W. W. organizacije. Signali so jih skupaj v dve grupe, in eno spodili proti severu, drugo proti jugu. Deset milj so jih gnali iz mesta in jim zagrozili s smrtjo, če se vrnejo. Objednem so državljanom v drugih mestih v okolici dali vedeti, naj zenejo agitatorje naprej.

PIJANOST SE SPOŠNO ŠIRI.

Madison, Wis., 16. julija. Na pritožbo več suhih državljanov je pozval višji sodnik Hopman pred sebe zastopnike dijakov iz 30 univerz in jim je povedal, da če dijaki ne prenehajo pijančevati, da se bo z njimi najstrožje postopalo. Odkar je prohibicija, odločeno je, naj zenejo agitatorje naprej.

NOVICE IZ LORAINA.

Policijski načelnik King je suspendiral iz službe tretjega policista, ki je obdolžen, da je zajedno z drugimi ugrabil dva suha detektiva in ju odpeljal iz mesta z groznjo, da ju ubije ako se še kdaj vrnetu v Lorain in delujeta za prohibicijo. Suspendirani policist se imenuje S. J. Plice. Revolverji katere so rabili roparji pri ropu Marine National banke v Ashtabuli, so bili ukradeni v Lorainu trgovini City Hardware Co. kot nazznanjajo detektivi. Sedem revolverjev je bilo ukradenih iz trgovine 30. junija. Frank Justin, znani lovec v Lorainu je pred kratkim ustrelil 22 jazbecev, katere ima razstavljene v svojih prostorih na 28. cesti. Vstopnika zastoj.

100 umorjenih

Kako kompanije preganja-jo premogarje v W. Va.

Washington, 16. julija. Pred senatnim odborom se vrši zasliševanje premogarjev iz W. Virginije glede ne-prestanih pobojev med unijskimi premogarji in kompanijskimi detektivimi. C. F. Kee-ney, zastopnik premogarjev v Washingtonu, je pričal, da so lastniki premogovnikov v Mingo County nalasč uprizorili bitko na krvav poboj pred premogovim vhodom. Najeli so razne sumljive detektive in pretepače, ki so se spopadli pred vhodom v jame, z namenom, da nastane poboj in bi država proglasila obsedno stanje. Vse to so kompanije povzročale, ker so sovražile unijske premogarje. Nobena prošnja, nobena zahteva, nobena želja unijskih premogarjev ni bila uslišana pri kompaniji. Ako premogarji niso kupovali v kompanijskih prodajalnicah, so ali zgubili delo ali pa bili postavljeni na tako mesto v premogovniku, da niso mogli dosti zaslužiti. Vsakdo je bil prisiljen plesati po kompanijski želji, ako je hotel živeti. To je pričal W. E. Hutchinson, bivši kompanijski poslovodja, ki je pa spoznal umazano delo premogarskih baronov in je prestopil na stran premogarjev. Hutchinson je dejal, da so kompanije njemu naročevale, da uprizori pretepe in poboje med premogarji, da bi lahko obdolžile unijske premogarje kršitve postavu ter jih z oblastmi prisilile, da se podajo kompaniji. Ker pa tega Hutchinson ni hotel narediti, je odpovedal službo kompaniji in se podal med premogarje.

Prihodnja seja direktorija S. N. Doma se vrši v ponedeljek, 25. julija.

V nedeljo je umrla soproga Angela Godc, stanujoča na 3556 E. 80th St. v starosti 29 let. Doma je bila iz Hinja pri Zužemberku. Pokojnica je bolehalu več let v mučni bolezni. V domovini zapušča očeta, 2 brata in sestro, tukaj pa soproga, 2 otroka, brata in sestro. Pogreb se vrši v torek jutraj. Naj počiva v miru!

V pričio svojih treh malih otrok je ubil v soboto zvečer Mike Churma, ki stanuje na 2034 W. 18th St. svoje-ga borderja John Straka. Takoj po umoru je Churma pobegnil, toda policija ga je pozneje dobila, brez klobuka in suknje na W. 29th St. in Franklin ave. Churma se je že dalj časa pritoževal preko borderja, in ko je Straka v soboto udaril Churma, je slednji udaril nazaj, da se je Straka zvrnil na tla. Churma je hitel potem po svoj revolver in večkrat zaporedoma ustrelil v Strako. Otroci, ki so bili priča tega prizora, so začeli jokati in kričati, kar je vzbudilo pozornost sosedov. Mati družine, Mrs. Churma, se je tedaj nahajala na tržnici, kjer je kupovala živila za nedeljo.

Na Ameriko - - - - \$4.00   Za Cleveland po pošti - \$5.00
Za Evropo - - - - \$5.50   Posamezna številka - - - - 3c

Vsa pisma, dopisni in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina"
6119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio   Tel. Cuy. Princeton 189
JAMES DEBEVEC, Publisher   LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY
Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 6th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879

No. 82. Mon. July 18th 1921

Vojna je kmalu, miru pa ni.

Štiri leta in tri mesece smo se teoretično nahajali v vojni z Nemčijo in Avstrijo. Sedaj je to vojno stanje odpravljeno, potem ko ste ob zbornici ameriškega kongresa sprejeli mirovno resolucijo, katero je tudi predsednik potrdil. Prav lahko je bilo Ameriko zaplesti v vojno. Nič več kot štiri dni je vzelo, da je zbornica senata kot zbornica poslancev se zjedini in proglasila vojno Nemčiji.

Vsega skupaj se je torej dejansko in teoretično nahajala v vojni 51 mesecev, in izmed tega časa smo se faktično borili samo 19 mesecev. V resnici je bila Amerika še manj časa v vojni, kajti dočim je bila vojna napovedana 2. aprila, 1917, pa je bilo šele v spomladu leta 1918 mogoče poslati izveščane ameriške vojske na fronto, ki so pa, mimogrede omenjeno, v resnici odločili svetovno vojno v prid zavezničkov.

Dne 11. novembra, 1918, je bilo sklenjeno na bojišču premirje. Od tega časa pa je preteklo 32 mesecev, predno se je sklenil mir. Osem mesecev je vzelo po sklenjenem premirju, da se je naredila mirovna pogodba v Versailles, glasom katere so evropski zaveznički sklenili mir z Nemčijo. Medtem so se v Ameriki bližale predsedniške volitve, in nihče ni mislil na to, da se podpisše mir, pač pa kdo bo zvojen predsednikom in kakšen mir bo novi predsednik podpisal. O Wilsonu se je vedelo, kaj namerava, zato so ljudje želeli nekaj novega, in bil je zvoljen Harding z ogromno večino, v pričakovanju ameriškega naroda, da mu Harding nudi kaj boljšega kot pa je nudil Wilson. In še štiri mesece potem, ko je Harding že nastopil svojo vlado, se je odlašalo z mirom. Takoj v začetku julija meseca, letos, je kongres konečno podpisal mir, in s tem smo teoretično se znebili vojnega stanja 33 mesecev potem, ko je vojna aktualno prenehala.

Toda niti sedaj, četudi je kongres proglasil mir, se postavljamo nikakor ne nahajamo v pravi miru z Nemčijo. Mi smo sklenili mir, toda mirovnih pogojev še nismo povedali, sprejeli ali podpisali. Amerika še danes ne ve, kje je glede posledic vojne in proglasitve miru. Sedaj se bodo šele začela mirovna pogajanja, potem ko je mir že proglšen. Kar je naredil kongres glede miru, je samo nekaj "pešek v oči" za ameriške državljanke. Mirovna resolucija kongresa ne pomeni drugega kot, da se ukinijo vojne postave ter vojno stanje. Da se pa med Združenimi državami in Nemčijo uvedejo razmere in obnašanje ter poslovanje tako kakor se je to zgodilo, predno je zbruhnila svetovna vojna, zato je potrebno, da se med ameriški in nemški zastopniki podpisajo posebne pogodbe glede trgovine, diplomacije, mednarodnih odnosov, itd. In pri tem se ne bo nikomur mudilo. Prav lahko trdimo, da bo minulo še mnogo mesecev, mogoče celo leto, predno pridejo naše razmere z Nemčijo tja, kjer so bile pred vojno.

Iz tega sprevidimo, kako silno lahko se napove vojna, kako silno težko je popraviti in poravnati kar je zakrivila vojna. Devetnajst mesecev je vzelo, da smo napovedali vojno, da smo se oborožili kakor se nikdar prej na svetu še noben narod ni oborožil, devetnajst mesecev samo je vzelo, da je ameriški narod napravil nad trideset tisoč milijonov dolarjev za vojno, samo devetnajst mesecev je vzelo, da se je oborožilo pet milijonov sinov ameriškega naroda, da se je prepepljalo 3000 milj daleč nad tri milijone Amerikancev na bojno polje, da so se tam borili in uspešno končali največje klanje v zgodovini človeštva. In nasprotno, vzelo je 33 mesecev, da se je naredila samo senca miru.

Kaj je postavna tatvina? Poglejmo nekoliko. Dne 2. julija sta se borila Amerikanec Jack Dempsey in Francoz Georges Carpentier v Jersey City glede prvenstva v rokoborbi. Vsa javnost, morala, postave se proti takim krvavim pretepanjem v javnosti, toda pretep se je vseeno vršil, kljub nevarnosti, da je lahko v enakem fight-u eden ali drugi ubit. Dempsey je dobil od tega krvavega tepeža \$300.000 nagrade, Carpentier pa \$200.000. Toda ali imata v resnici ta denar? Nikakor ne. Kajti vlada je posegla vmes in naložila "davek". Ukrasti direktno ne more, zato naloži "davek". Dempsey je moral odračunati strijcu Samu \$142.000 od \$300.000 torej mu ostane še \$158.000. Hujše se je pa zgodilo Carpentierju. On je dobil \$200.000, in od tega mora plačati vladi Združenih držav \$92.000. Ostane mu torej še \$108.000, toda ko se vrne domov v Francijo bo moral plačati 40 procentov od cele svote, ki jo je "zaslužil" v Ameriki, to je, \$80.000. Ako odračunamo še \$92.000, katere je plačal strijcu Samu, tedaj ostane siromaku še \$28.000. Tako imajo dobiček od tega krvavega fighta v resnici le države, ki spremenijo zaplembo denarja v davek.

JUGOSLOVANSKA FEDERACIJA

bro voljo, ki se pa z njo Jugoslavija ne more zadovoljiti, še manj se pa more Jugoslavija ozirati na predloge, ki prihajajo z njimi razni pariški in londonski listi, ki govorijo o potrebi jugoslovanske ali že ne balkanske federacije.

Tako je te dni neki pariški list prinesel predlog, da naj se z ozirom na zbliznanje med Sofijo in Beogradom začne takoj z akcijo, da se na temelju dogovora obeh državnih izvede jugoslovanska fe-

ZALOSTNO STANJE NAŠEGA GOSPODARSTVA.

Ljubljana, 14. jun. 1921. V Curihu je padla naša krona proti vsakemu pričakovanju zopet na 4 centime, kljub temu, da izkazuje naša Narodna banka po izkazu z dne 31. majnika, da se je stanje našega papirnatega denarja za 56.783.440. — dinarjev izboljšalo in kljub temu, da smo z velikim pompom razglasili, da smo prinesli z Dunaja za 10 milijonov zlatnikov, kljub temu, da obeta letošnja žetev biti najboljša. To bi bilo navidezno proti vsem zakonom narodnega gospodarstva.

Obeta se nam zopet večja draginja, ker so tuje valute izredno zrasle, naša pa rapidno pada, oziroma se ne premakne z mesta. Domačih pridelkov pa ne bomo mogli vsled skrajno pretiranih cen izvažati, ker ne moremo na svetovnem trgu konkurirati z Ameriko.

Ena najbogatejših držav smo, naš ugled se pa v svetovnih finančnih krogih približuje ničli. Če pojde tako naprej, bo naša krona kmalu enaka nemško - avstrijski kroni.

Kdo je kriv desolatnega finančnega stanja? Krivda leži edino le v desolatnih notranje - političnih razmerah, katere so zakrivili naši velepatrijotični državnotvorni elementi — jugoslovanski demokrati — ter njihovi trabanti — srb. radikalni šovinisti, ki še vedno mislijo, da imajo pred seboj ono malo Srbijo s štirimi milijoni prebivalcev, ki ni mela izhoda na morje in ki vodijo šovinistično politiko domačega zvonika.

To so sadovi centralizma, ki hoče forcirati to, kar nasprotuje vsem naravnim zakonom. Na papirju fungiramo kot država treh plemen. Srbov, Hrvatov in Slovencev toda hoče se vladati in delati ustavo proti ogromni večini Hrvatov in Slovencev ter srbskega kmečkega ljudstva.

Stavimo naše lažidemokrate in njihove trabantne velsrbske šoviniste pod javno obtožbo in jih delamo odgovorne za vse posledice.

PO VOLITVAH NA GORIŠKEM.

Gorica, 4. maja. Kot se sliši, se bodo vršile avtonomne volitve v naših pokrajinah že v par mesecih, a čisto gotovo na jesen. Skoraj gotovo, da to ne bodo samo občinske volitve, ampak tudi volitve v deželni zbor, ki jih pod danimi razmerami ne bodo mogli odrediti. Ne ve se pa, kako se bodo vršile te volitve, ali po starem sistemu volilnih razredov ali pa po splošni in enaki volilni pravici. Skoraj gotovo bo to drugo, kajak tudi občinski volilni red v Italiji je že moderniziran, dasi ne pride popolnoma v veljavno porpore, vendar dobi tudi manjšinska stranka nekaj zastopnikov. Na vsak način se je treba že danes pripravljati za ta boj in imeti vse pripravljeno za vsak slučaj.

Povolilni odmevi so nekoliko polegali. Preboleli so eni kot drugi hud poraz, fašisti pa nadaljujejo svoje "delo" na nedeljskih izletih po deželi. Na praznik sv. Rešnjega Telesa je bilo par "incidensov" po deželi. Fantje so postavili mlaje in pri ti priliki so seveda razbesili tudi trobojnice. To se je zgodilo v Avčah, Cerknem, Cerkljanskem vrhu in še par drugih vaseh, ki jih ne objavimo, da jih fašisti ne iztaknejo. V Avčah so radi tega zaprli tudi g. kurata Trdana, ker je ta zagovarjal aretirane fantje. V Cerkno je pridrla cela vojska s strojnici, aretirali so 19 ljudi, šest so jih bili odpeljali v Gorico in grdo ravnali z njimi. Mlaje so seveda požagali in trobojnice shranili kot corpus delicti na slovenski "upor". Ljudje se jim po vsej pravici smejejo. — Tolminski gospod dekan Rojec je objavil v "Goriški Straži" izločen odgovor na napade v italijanskih listih. Ti napadi so izhajali iz uradniških vrst v Tolminu. Dolžili so ga vse-

Tajna diplomacija.

Ko so v narodni skupščini interpelirali g. Pašiča, ali je rec, da je Italija stavila Jugoslaviji nekeke predloge glede Baroša, je g. Pašič to odločno demitiral, češ, Italija ni stavila nobenega takega predloga. Nato so italijanski listi poročali da se je med Italijo in Jugoslavijo sklenil definitivni sporzum glede Baroša. Na to je g. Pašič celih 7 dni molčal. Sele ko se je vsa javnost razburila, je sklical nekako sejo iz zastopnikov vladnih strank, na kateri je "obširno referiral o predlogih italijanske vlade za reško in baroško luko". S tem je g. Pašič priznal, kar je preje tajil, da je namreč italijanska vlada res naši vladi stavila predloge, ki se tičejo Baroša. Kako naj potem še kdo vladi kaj verjame? Zato bo naša javnost z največjo skepo sprejela tudi najnovejšo izjavo g. Pašiča, da namreč med Jugoslavijo in Italijo glede Baroša ni prišlo še do nobenega sporazuma. Italijanski listi namreč slejkoprej vztrajajo na tem, da je sporazum v načelu že sklenjen. Vzbuja se nam sum, da je g. Pašič pozval vladne stranke na razgovor glede baroške luke le zato, da zvali nanje odgovornost, oziroma jih pripravi na rešitev, ki je principielno najbrže že gotova. Sicer bomo kmalu videli, kaj je na stvari. Dolgo se ne bo dalo slepmišiti.

Nova laška zahteva. Komaj so Lahi spravili pod streho baroško vprašanje, že so razbobnali po časopisih novo zahtevo. Zahtevajo namreč zvezo Idrija - Postojna po cesti, ki pripada po rapalski pogodbi od Hotedršice do Planine Jugoslaviji, češ da je potrebna po Italiji zasedenim krajem. Res je to, ampak oni kraji so navezani na bližnji Logatec, ne pa na pet ur oddaljeno Postojno. Ne vemo, po kakšni logiki mislijo ti ljudje osrečiti te kraje s prometno zvezo v Postojno ali k Sv. Luciji, ki je oddaljena 65 km. Del občine Hotedršica, ki je sedaj še pod Italijo, upa, da pride pod Jugoslavijo, kajti v takem položaju mora gospodarsko shirati in propasti; zveza s Postojno ne bo nič pomagala. Le po naravnih in najbližnji poti v Logatec je mogoče uspešno obvečvati s svetom. Zato kličemo še enkrat v Belgrad in razmeštitveni komisiji: Dajte nam naše občinske meje na Podkraj in Črnivrh, ker le tako bomo mogli obvladati naš že itak težek položaj. Pod nobenim pogojem pa se ne sme tudi vas Hotedršica priklopiti Italiji, kajti vsak človek ima

Dalje na tretji strani.

Severova zdravila vzbujajo združeno zdravje v družini.

Intovocaj sta od zdravila

Beseda ženskam.

Nikar ne tehtajte svojega zdravja z zanemarjenjem tistih nerednosti in oslablosti, ki povzročajo toliko trpljenja. Dobite od svojega lekarja

Severa's Regulator

(Severjev Regulator). Ta regulator je blazinno delujoča tonika in zdravilo. Priporočljivo je za popravo tistih posebnih oslablosti in neredov, ki so jim podvržena ženska. Cena \$1.25.

Na prodaj po vseh lekarnah.

SEVERA CO. CLEVELAND, OHIO

Tajna diplomacija.

Opozarjati moramo, da je med našim ljudstvom vzbudilo dejstvo, da s tržaškimi trgovcem niso hoteli sklepati kupčij v Juglaviji in se je ta moral vrniti ne da bi kaj opravil, med našim ljudstvom senzacijo in simpatijo. To je prava pot. Naše ljudstvo je začelo tudi resno razmišljati, ali ni med goriškimi trgovci polno fašistov. S tem se bo moralo začeti baviti tudi časopisje. Od naših žuljev žive, a nam požigajo.

Tajna diplomacija. Ko so v narodni skupščini interpelirali g. Pašiča, ali je rec, da je Italija stavila Jugoslaviji nekeke predloge glede Baroša, je g. Pašič to odločno demitiral, češ, Italija ni stavila nobenega takega predloga. Nato so italijanski listi poročali da se je med Italijo in Jugoslavijo sklenil definitivni sporzum glede Baroša. Na to je g. Pašič celih 7 dni molčal. Sele ko se je vsa javnost razburila, je sklical nekako sejo iz zastopnikov vladnih strank, na kateri je "obširno referiral o predlogih italijanske vlade za reško in baroško luko". S tem je g. Pašič priznal, kar je preje tajil, da je namreč italijanska vlada res naši vladi stavila predloge, ki se tičejo Baroša. Kako naj potem še kdo vladi kaj verjame? Zato bo naša javnost z največjo skepo sprejela tudi najnovejšo izjavo g. Pašiča, da namreč med Jugoslavijo in Italijo glede Baroša ni prišlo še do nobenega sporazuma. Italijanski listi namreč slejkoprej vztrajajo na tem, da je sporazum v načelu že sklenjen. Vzbuja se nam sum, da je g. Pašič pozval vladne stranke na razgovor glede baroške luke le zato, da zvali nanje odgovornost, oziroma jih pripravi na rešitev, ki je principielno najbrže že gotova. Sicer bomo kmalu videli, kaj je na stvari. Dolgo se ne bo dalo slepmišiti.

Nova laška zahteva. Komaj so Lahi spravili pod streho baroško vprašanje, že so razbobnali po časopisih novo zahtevo. Zahtevajo namreč zvezo Idrija - Postojna po cesti, ki pripada po rapalski pogodbi od Hotedršice do Planine Jugoslaviji, češ da je potrebna po Italiji zasedenim krajem. Res je to, ampak oni kraji so navezani na bližnji Logatec, ne pa na pet ur oddaljeno Postojno. Ne vemo, po kakšni logiki mislijo ti ljudje osrečiti te kraje s prometno zvezo v Postojno ali k Sv. Luciji, ki je oddaljena 65 km. Del občine Hotedršica, ki je sedaj še pod Italijo, upa, da pride pod Jugoslavijo, kajti v takem položaju mora gospodarsko shirati in propasti; zveza s Postojno ne bo nič pomagala. Le po naravnih in najbližnji poti v Logatec je mogoče uspešno obvečvati s svetom. Zato kličemo še enkrat v Belgrad in razmeštitveni komisiji: Dajte nam naše občinske meje na Podkraj in Črnivrh, ker le tako bomo mogli obvladati naš že itak težek položaj. Pod nobenim pogojem pa se ne sme tudi vas Hotedršica priklopiti Italiji, kajti vsak človek ima

Slovenski Dom,

Collinwood

Priporoč svoje krašne in prostorne dvorane družtvom za seje, za veselice, igre in razne druge prireditve. Cenjenemu občinstvu jih priporočamo ob prilikah ženitovanj, boirij, za razne druge zabave, kakor tudi za shode, ker so dvorane jako pripravne za take in enake prireditve. Slovenski Dom ima tudi izvrstno urejeno kegljišče, katerega priporočamo rojakom v obilen poset. Slovenski Dom je vaš dom in tu naj bo srečnice vseda družtvenega in družabnega življenja. Slovenski Dom naj bo kakor družnaka hiša, kjer se bomo spoznavali in delali v lepi vzajemnosti za procvit in napredek naše collinwoodske naselbine.

Za najbolj ljubljene.

pri nas si lahko izberete najfinišo izbero diamantnih prestanov, kar ste jih kdaj videli. S perfektnimi kamni prav izjemne briljantnosti, ki vzbujaajo največje občudovanje. Vsa naša zlatnina je najkrajnje izbrana in mi jo garantiramo, da bo ravno taka, kakor jo odjemalce dobi na pregled. Naši diamanti so veliko večje vrednosti, kakor se jih navadno prodaja.

Frank Cerne, 6033 St. Clair Ave
JEWELER AND MUSIC STORE

Vrednost jugoslovanske krone se v kratkem zviša.

Ako želite, da pride vaša denarna pošiljatev ob pravem času v staro domovino, da se izplača vašim dragim v domovini tedaj se poslužite našega denarnega zavoda, ki je po svoji stari zanesljivosti najbolj poznan Slovincem kot najbolj zanesljivi zavod za pošiljanje denarja.

Izplača direktno v Ljubljani.

V močni zvezi smo s pet največjimi ljubljanskimi bankami, imamo pa tudi zveze s celo Hrvatsko in ostalo Jugoslavijo. Drafte izplačuje Slovenska Banka v Ljubljani.

Pri nas dobite vsa pojasnila glede potovanja v staro domovino in smo zastopniki za vse prekomorske črte. Premoženje te banke znaša osemindvajset milijonov. Vložite svoje prihranke v to močno in varno banko.

Odprto od 9. zjutraj do 7. zvečer vsak dan.

The Lake Shore Banking & Trust Co.
E. 55th ST. & ST. CLAIR AVE.
UNION AVE & E. 93rd ST.
IN PET DRUGIH PODRUŽNIC.

KADAR STE BOLNI

Prva stvar, ki bi jo radi vedeli je "Kje dobiti dobrega zdravnika"

Ce pridete v urad dr. Kenealy, 647 Euclid ave., Cleveland, Ohio, tedaj dobite zanesljivega zdravnika, katerega hočete, brez izgube časa.

Ko obiščete dr. Kenealy, sprevidite, da je on jako skrben pri preiskavi vaše bolezni, on znajde natančno, kako ste bolni. Njegov urad je opremljen z modernimi aparat, in s pomočjo svojega občinskega znanja se umakne napakam. Nasveti zastonj.

Uradne ure: od 9. zjutraj do 8. ev.

Dr. KENEALY Ob nedeljah od 10. zjutraj do 2. pop.

647 Euclid Ave. Second Floor Cleveland, O.
Zraven Bonds trgovine Republic Bldg. Zraven Star gledišča.

J. S. Jablonski SLOVENSKI FOTOGRAF.

6121 ST. CLAIR AVE.

Iskate sliko za šnitbe in družinske slike, otroške slike, po naj-novejši modi in po nizkih cenah. Za \$4.00 vrednostnih slik (en ducat), naredimo čno veliko sliko v naravni velikosti ZASTONJ.

oro ni edil

VSE DELO JE GARANTIRANO.

pravico živeti in na tej podlagi zahtevamo pravico živeti in na tej podlagi zahtevamo najbližje zvezo in to je Logatec za celo hotenjsko občino. Skrajni čas je, da na pravi naša vlada konec nepravi in nepravi italijanski zahtevam.

Češka univerza v Pragi. Na češki univerzi v Pragi je bilo v letnem semestru vpisanih 8001 slušatelj. Od teh je bilo na juridični fakulteti 3579 (289 slušateljic), na medicinski 2507 (415 slušateljic), na filozofski 1888 (605 sušateljic) in na bogoslovni 27.

Sokolske spominske znamke. Za dobo sokolskega zleta v Osejku, ki se vrši dne 27. 28. in 29. junija, izidejo spominske znamke po 5, 10, 15, 25 in 50 par ter po 1 dinar. Prodajale se bodo za dvojno ceno, a čisti dobiček je namenjen Sokolskemu Savezu. Državna znamka (ameriška izdaja) bo spojena s krasnim okvirjem kot podlaga, ki nosi napis v latinici, kateri označuje svrhu izdaja te znamke. Žig na znamkah bo rdeče barve.

Nemčija ponuja lesene zložljive hiše. Iz Beograda poročajo: Potom odelena za izvršitev mednarodnih pogodb je neka berlinska tvrdkva predložila ponudbo, da bila račun reparacije prevzela dobavo lesenih hiš različne velikosti, ki se lahko zložijo za stanovanja, šole, bolnice, vojašnice, atelijeje, tovarne, garaže, skladišča itd. Te lesene konstrukcije (iz lesa severnega bora) bi se mogle dobaviti in montirati po veličini v roku šestih do sedmih tednov po naročilu. Cena take hiše bi znašala 30 do 70 tisoč papirnatih mark.

Prigode mladega izseljenca. Ivan Jeretič, 13 letni sin delavca, se je te dni podal s svojo materjo na pot v Ameriko, kjer se nahaja tudi že oče. Oba sta imela vse potrebne listine v najlepšem redu. Na francoskem sta se pred vkrcanjem na izseljenški parnik morala podvreči novi zdravniški preiskavi, pri kateri je službojuči zdravnik konstatal, da ima deček eno roko sibišejo od druge, vsled česar ni dobil dovoljenja za izselitev v Ameriko. Mati se seveda nato sama ni mogla odpeljati in ji ni preostalo drugace, kakor da se je vrnila s sinčkom nazaj v domovino. Na povratku je sinček na nekkih stopnicah padel tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo. Mati ga je oddala v ljubljansko bolnico, sama pa se je odpeljala na svoj dom v Završnik pri Litlji.

Hajduki v južni Srbiji. Karkor poročajo iz Sjenice, je prišlo te dni približno 30 hajdukov v selo Javor. Zavzeli so staro carinarnico, ki je bila prazna. Ker vodi preko Javora glavna cesta v Sjenico, so hajduški razbojniki polovili mnogo ljudi in jih zaprli v carinarnico. Ko je prišla pošta iz Ivanjice in Sjenice, so jo hajduki oropali in pisma zažgali. Prišel je po cesti tudi neki orožnik iz Sandžaka, ki je spremljal nekoga ženo in njenevega otroka. Hajduki so prijeli in zaprli svoje "sodišče", da odloči, koga naj ubijejo, a koga naj izpušate. Deset vjetnikov je bilo obsojenih na smrt. Izjavili so, da jih ustrelje zaradi tega, ker so njihove rodbine internirane v Srbiji. Potem so sprožili puške in devet žrtve je obležalo mrtvih, ena pa je bila teko ranjena. Orožnika so najprej slekli, mu izkoplali oči ter ga potem z noži razsekali. Hajduki zatrujejo, da bodo svoja divjstva nadaljevali tako dolgo, dokler se njihove rodbine ne vrnejo iz internacije. Nujno potrebno je, da se proti hajduštvu store najodločneji ukrep.

Angleška politika. Na Balkanu. "Echo de Bulgarie" pričakuje razgovor urednika z odličnim angleškim politikom, iz katerega posnemamo: Angleška politika na bližnjem vzhodu je zelo enostavna. Stremi samo za vzdrževanje miru na Balkanu

na podlagi mirovnih pogodb. Anglija se ne namerava direktno vmešavati v spore balkanskih držav, toda vse dogodke na Balkanu jako pazljivo motri. Kot primer angleške pazljivosti naj služi zadnji incident med Bolgarijo in Jugoslavijo, ko se je razširila vest o neki napetosti med obema državama. Ko se je to znalo, da namerava zasedeti Jugoslavija neke dele Bolgarije pod pretvezo sankcij, je Anglija takoj napravila uradne korake v Belgradu, da ne bo odobrila niti enega neprijateljskega koraka proti Bolgarom v nikakoli obliki. — Kakor je splošno znano, je predsednik bolgarske vlade velik anglofil in zato je treba zasledovati njegovo politiko z veliko pozornostjo.

Nasilja fašistov na Goriskem. Iz Cerška se poročajo: Naši fantje so postavili na dan sv. Rešnjega Telesa sredi vasi mlaj, na katerega so obesili narodno zastavo. Tukajšnji vojaško posadko je to močno razburilo. Poveljnik je zahteval, da morajo domačini zastavo sneti. Ker tega nihče ni hotel, so hoteli štirje orožniki mlaj požgati. Navzoči fantje so protestirali proti tej nameri ter se sklicevali na to, da je italijanska vlada koncem leta 1918. v posebnih razglasih zagotovila Slovencev vse one pravice, ki smo jih imeli pod Avstrijo in še več. Predložili so tak razglas poveljniku, kateri ga je sprejel ter odšel s svojimi orožniki, ne da bi odžagal mlaja. Domačini so bili mnenja, da je s temi zadevami končana, a so se ljuto varali. Okoli tih popoldne so začeli prihajati avtomobili z orožniki in vojaki. Prišel je orožniški stotnik iz Tolmina, nato neki major iz Gorice in stotnik finančne straže iz Idrije. Orožniki so surovo postopali z domačini, jih suvali in pretepali s puškinih kopiti; priznati se pa mora, da so nekateri orožniki, zlasti domačini, dostojno vršili svojo dolžnost. Stotnik orožnikov je jako surovo postopal ter pretepal domačine z žilovko. Major je ostal hladnokrven in videti je bilo, da je on razumel položaj in pravilno preцениl ves dogodek. Ako bi njega ne bilo, bi se Cerklja nom gotovo še slabše godilo. Ko je mlaj padel, so orožniki zastavo shranili. Okoli 6. ure zvečer je dospel iz Gorice oddelek strojnih pušk, katere so takoj razpostavili na trgu. — Zvečer okoli 10. ure pridrvi v Cerško avtomobil s 17 fašisti. S seboj so imeli vse priprave, s katerimi se vršijo fašistiški napadi in tudi bencin, da bi, kakor so se izrazili, na treh krajih vas zažgali. Brigadir jim je pa rekel, da jih nič ne potrebuje in so nato hvalabogu odšli. — Vseh aretirancev je bilo 19, izmed katerih so jih naslednjega dne dopolne izpustili 13. dočim so ostalih šest odpeljali v vojaškem avtomobilu, vključeno po dva in dva v gorisške zapore.

Stanje ozimnih in jarih sadežev v Sloveniji koncem maja 1921. Ozimna pšenica se prav povoljno razvija, prikazuje se že klasje. Sploh je v rasti zadnjih 14 dni precej napredovala. Ako bo dež v tistih dneh dopolne izpustili 13. dočim so ostalih šest odpeljali v vojaškem avtomobilu, vključeno po dva in dva v gorisške zapore.

Pozor, Plumbing!
Kadar koli potrebujete da va v vaših starih in novih domačih delih, se obrnite na svojega rojaka, ki vam naredi to v najboljši zadovoljnosti. Stranišče copatičev, snega, itd. Pojdite k svojnemu rojaku najprej, privede drugje vprašate. Najstarejši jugoslovanski plumber v Clevelandu

CENIK KNJIG.

Prvi med Indijanci	25c
Tri Indijske povesti	25c
Kraljičin pečak	25c
Marijina otroka	25c
Korejska brata	25c
Praški Jud	25c
Zvesti sin	25c
Prisega huronskega glavarja	25c
Boj in zmaga	25c
Maron krščanski deček iz Libanona	25c
Angel suznjev	25c
Zlatokopi	25c
Preganjanje indijskih misionarjev	25c
Mlada mornarja	25c
Rdeča in bela vrtinca	25c
Angleščina brez učitelja	35c
Jos. Jurčić, Svet in sad	1.00
Jos. Jurčić, Sosedov sin	1.00
Jos. Jurčić, Doktor Zober	1.25
Gozdarjev sin	30c
Kako sem se jaz likal I. zvez.	50c
Kako sem se jaz likal II. zvez.	50c
Kako sem se jaz likal III. zvez.	50c
Hudo brezdeno	35c
Prihajač	35c
Patricija	35c
Znamenje štirih	70c
Darovanja	60c
Jernač Zmagovac	35c
Dedeč je pravil	40c
Malo življenje	65c
Bob za mladi zob	30c
Pravila za oliko	65c
Romariča	60c
Dve sliki (Meško)	45c
Zadnja kmečka vojaka	75c
Povesti v poduk in zabavo	45c
Sisto e sešto	30c
Silke in povesti	35c
Vesela povesti	35c
Vojnimir	35c
Zvonarjeva hči	40c
Pod svobodnim solncec I. zvez.	1.25
Pod svobodnim solncec II. zvez.	1.25
Ne v Ameriko	65c
Juan Miseria	75c
Cirilica	25c
Ljubljanske slike	1.00
Mladincem I. zvez.	60c
Mladincem II. zvez.	60c
Dekletom	50c
Knjiga o lepem vedenju	1.00
Varčna kuharica	75c
Gospodinjevo	1.25
Hitri računar	30c
Navesti za hišo in dom	1.00
Slava Bogu, cerkevna pesmarica	1.50

DOBE SE PRI
AMERISKI DOMOVINI
619 ST. CLAIR AVE.

Importirane prave starokrajske KOŠE
iz svetovno znane tovarne "SENSEWERK - KRENHOF" imam v zalogi, v dolgotosti od 25 do 33 inč, s ključem in rinko vred, za pritrjevanje na kosilo. Posamezna kosa stane \$2.75, šest skupaj ali več po \$2.50, kletpalno orodje po \$1.50, motiše po \$2.00 in "BERGAMO" brusilni kamni po 60c. Imam v zalogi tudi kosilo iz Hickeyy lesa po \$2.50 in grablje poljubne velikosti po \$2.00. Z naročilom vred je postati denar potom money order.

ALOIS SKULJ,
323 Epsilon Place,
Brooklyn, N. Y. (m)

Frank ZAKRAJŠEK,
pogrebnik in embalmer
1105 NORWOOD RD.
Princeton 1735 W
Rosedale 4983
Avtomobili za krato, paroke, pogrebi in druge prilike.

DOBRO LES 2x4x14 deske in drugo, poceni naprodaj za gradnjo hiš. 1410 E. 34th St. (82).

Pozor, Plumbing!
Kadar koli potrebujete da va v vaših starih in novih domačih delih, se obrnite na svojega rojaka, ki vam naredi to v najboljši zadovoljnosti. Stranišče copatičev, snega, itd. Pojdite k svojnemu rojaku najprej, privede drugje vprašate. Najstarejši jugoslovanski plumber v Clevelandu

NICK DAVIDOVICH
6626 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, Ohio
O. S. Princeton 1852-W
Rosedale 1828

ROJAKI, ako mislite kupiti hišo ali trgovino ali farmo, ogledajte se pri nas, da se prepričate o naši točnosti in poštenju v vseh ozirih z našim posredovanjem.

MEH, PIKS, STERLE CO.
6120 St. Clair Ave.
Princeton 515 R ali Princ. 978-W (x73)

PRILETNA ZENA dobi delo za hišna opravila in da zna primerno kuhati. 532 E. 185th St. Vzemite rubeo karo do stop 127% (83)

DVE SOBI SE ODDASTI poslenim fantom, brez hrane. 1043 E. 70th St. zgoraj. (84)

Zanesljivo in hitro

poskrbuje DENARNA IZPLACILA v stari domovini in opravlja druge bančne posle

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

Rojaki, poslužite se v vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnim nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo \$100.000.00 glavnice in \$50.000.00 rezervnega zaklada.

Za cene denarju glejte list "GLAS NARODA"

za FRANK SAKSER STATE BANK

Frank Sakser, predsednik

NAPRODAJ JE posestvo, poceni v Euclid, O. na Ivanhoe Rd., blizu tiskane ceste in blizu Kastelceve farme. Zemljišče meri 145 fronta in 300 v dolgoti, hiša 10 sob, elektrika in voda. Proda se poceni z vsjo oprav. Vprašajte lastnika Joe Co. pres. Ivanhoe Rd. zruven Bliss Rd. (83).

Naznanilo preselitve.

Dr. Župnik se je preselil z zobozdravniškim uredom od 6127 St. Clair Ave. na 6131 St. Clair Ave. na voglu 62. ceste, nad novo slovensko banko, glejte vhod na 62. cesti Glejte na napis

DR. ŽUPNIK

Ako hočete zanesljivega zobozdravnika, obiščite dr. Župnika, ki se osebno zanima za vsakega bolnika. Dr. Župnik prakticira že sedem let v tej okolici.

Uradne ure: od 8:30 zjutraj do 8:30 zvečer. Ob nedeljah od 8:30-12.

Nujni slučaji vsak čas. Pokličite Crest 709 L.

Dr. H. O. Stern,
Dr. S. Hollander
zobozdravnika

1355 E. 55th St. vog. St. Clair
Vstop na 55. cesti nad lekarno

Ure od 9. zjutraj do 8. zvečer.

Govori se slovensko.

!! Slovenski plumberji !!
MILAVEC & BUNOWITZ CO.

1043 E. 61st St.
Izvršujemo vsa plumberška dela, napeljava kopališč, sinkov, stranišč in drugo, napeljava kanalov (sewer work). Vse delo je prvovrstno in cene so jako zmerne. (x)

W. K. DRUG COMPANY
EDINA SLOV. LEKARNA v Clevelandu

Najboljša zdravila, točna po strežba.

St. Clair Ave. & Addison Rd.

JOHN KOMIN,
lekarnar (x)

National Drug Store!
SLOVENSKA LEKANA
Vogal St. Clair ave. in 61. cesti. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni.

DVE SOBI SE ODDASTI poslenim fantom, brez hrane. 1043 E. 70th St. zgoraj. (84)

Frank J. Lausche,
ODVETNIK

Cez dan se oglosite na:
1039 Guardian Building

Od 6:30 do 8. zvečer pa se oglosite na:
6121 St. Clair Avenue
Randolph 7510

Homestead Sheet Metal & Roofing Co.

A. J. SMIECHEWICZ, poslovodja.

Postavljamo nove furnese. Točno popravilo novih furnesev. Pokrivamo strehe, popravljamo žlebove ter strehe.

Točno delo po najnižjih cenah.

Union 330-W. 7948 BROADWAY.

Telefoni v mestu Main 2063 Central 1690 Telefon v podružnici: O. S. Princeton 355 R

JOHN L. MIHELICH
PRVI SLOVENSKI ODVETNIK

Glavni urad: 902 Engineers Bldg. Podružni.: 6127 St. Clair Ave.

Uradne ure v podružnici:
Zjutraj od 8-9.
Zvečer od 6-8.

Cez dan se obrnite na glavni urad.

Stanovanje: 1200 Addison Road.

Ali greste v stari kraj?

Ali ste tudi Vi med onimi tisoči Jugoslovancov, ki so namenjeni iti letos v stari kraj? Za vsakega izmed teh potnikov je glavno vprašanje, kako bo postrelen v New Yorku? Vsakdo lahko pride v New York brez vsakega agenta, toda v New Yorku mora vsak potnik imeti zanesljivo osebo ali tvrdko, ki mu more in zna in hoče pomagati pri ureditvi vsega potrebnega za odhod. Precej rojakov je bilo že okradenih in otcenjenih, ker so potovali skozi tuje in čifutske tvrdke. Seveda so se britko kesali, toda po toči zvoniti ne pomagata.

POTNI LISTI

Jugoslovanski konzul v New Yorku izda potni list vsakemu jugoslovanskemu državljanu, ki se pri njem zglesi in izkaže s kako staro uradno listino. Pridite v New York in mi vam bomo preskrbeli potni list in vse kar rabite.

POTOVANJE IZ STAREGA KRAJA

Priseljevanje po novi postavi ni ustavljeno, temveč samo nekoliko omejeno. Ako ste tudi Vi namenjeni dobiti koga iz starega kraja, tedaj nam pišite za natančnejša pisanja. Na stotine rojakov je že prišlo iz starega kraja z našim posredovanjem.

POSILJANJE DENARJA

Kadar pošiljate denar v stari kraj, se vseh obrnite na našo tvrdko in gotovo boste zadovoljni s postrežbo. Mi imamo svoje direktne zveze z pošto v starem kraju in z zanesljivimi denarnimi zavodi.

Za vsa nadaljња pojasnila se obrnite na

Zakrajšek & Česark,

Slovenska banka.

79 NINTH AVE. (MED 15TH IN 16TH STREET.)
NEW YORK, N. Y. Telefon: Wajkins 7522.

Roža sveta.

Povest iz dobe tretje križarske vojske.

Angleški napisal: H. R. Haggard.

Prevel: I. M.

Saladin pozove Godvina, da ji razloži zadevo; to je storil kratko in jedrnatno ter je končal z vprašanji:

"Ali je tvoja želja, Rozamunda, da ostaneva na tem dvoru kot ujetnika, ali pa da greva v boj zoper Franke v veliki vojski, ki v kratkem izbruhne?"

Rozamunda je nekaj časa zrla vanje, nato pa je odgovorila:

"Komu sta se najprej zaprisegla? Službi Gospodovi ali službi ženske? Govorila sem."

"To so besede, prav kakor smo se jih od tebe nadejali," vzdihne Godvin.

"Sultan, midva te prosiva za varno spremstvo do Jeruzalema ter pustiva to gospico v tvojem varstvu, zanašajoč se na dano besedo, da ne boš delal sile njeni veri in da boš varoval njeno osebo."

"Moje varno spremstvo imata," odvrne Saladin, "in moje prijateljstvo tudi. Odkrito priznavam, da ne bi do dobro sodil o vaju, če bi mi bila dala drugačen odgovor. Pa odslej smo si v obeh ljudi sovražniki. Glede gospice bodita brez strahu. Kar sem obljubil, izpolnim. Poslovita se od nje, saj je ne bosta več videla."

"Kdo je učil tvoje ustnice govoriti take besede, sultan?" ga vpraša Godvin. "Ali ti je dano gledati prihodnost in božje sklepe?"

"Reči bi bil moral," odgovori Saladin, "saj je ne bosta več videla, ako mi bo mogoče zadržati vaju od nje. Ali se moreta kaj pritoževati, ko je nista hotela vzeti za ženo?"

Pri teh besedah se je Rozamunda vsa začudena ozrla kvišku, Wulf pa je posegel v besedo:

"Povej, za kako ceno. Povej ji, da bi se morala poročiti s tistim, ki bi sklonil svoji koleni pred Moščedom."

"Nikdar ne bi več govorila s teboj," odvrne Godvin, "vzdihne Rozamunda in Saladinu se je vzprijelo teh besedi nagubančilo čelo. "Stric moj," se nadaljevala, "bil si mi dober in si me visoko povzdignil; pa jaz ne iščem časti in tvoja pota niso moja pota, ker pripadam veri, ki jo ti proklinjaš. Rotim te, pusti me pod varstvom teh bratrančev odtod."

"In svojih ljubimcev," je rekel Saladin hitro. "Nečakinja, to zate mora biti. Ljubim te in zato moraš ostati tukaj, tudi če bi vedel, da bi morala s svojim življenjem poplačati svoje tukajšnje bivanje; kajti sanje so mi oznakile, da je od tebe na tisoče življenj odvisno in jaz verujem v te sanje. Kaj pa je tvoje življenje ali življenje teh dveh vitezov ali celo moje v primeru z življenjem teh tisočev? Vse, kar more dati moje kraljestvo, ti je pred nogami, a ostani tukaj, dokler se te sanje ne izpolnijo, in, če pristaviš, ozri se na brata, smrt bodi delež vsakomur, ki bi se te drznil ugrabiti mojim rokam."

"Dokler se sanje ne izpolnijo?" je rekla Rozamunda ter se oprijela njegovih besedi. "Torej bom svobodna, ko se sanje izpolnijo, neli?"

"Tako je," odgovori sultan; "svobodno boš lahko odhajala in prihajala, če pa poizkusiš pobegniti, dobro veš, kakšna usoda te čaka."

"Razsodba, zapomni si, bratrance, razsodba je to. In ti, Hasan, si jo tudi zapomni! Prosim Boga, iz dna duše ga prosim, da bi ne bil lažnjiv tisti duh, ki ti je dal one sanje, stric, dasi ne vem, kako naj jaz prinesem miru, ko nisem doslej povzročila drugega kot vojno in prelivanje krvi. Sedaj pa pojdiva, bratrance; pusti mi pa Masudo,

ako te je volja, ker nimam drugih prijateljev. Pojdita in vzemita seboj moje ljubezen in blagoslov in blagoslov Jezusa ter njegovih svetnikov, ki bodo vaju varovali v boju in nas pripeljali zopet skupaj."

Tako je govorila Rozamunda in si vrgla pajčolan čez obraz, da bi zakrila svoje solze.

Nato sta Godvin in Wulf stopila pred Saladinov prestol, poleg katerega je stala, se ji priklonila, jo prijala za roko ter jo poljubila v slovo; in sultan jima ni branil tega. Ko pa je ona odšla in bratov ni bilo več, se je obrnil k emirju Hasanu in velikemu duhovnu, ki je ves čas mirno sedel, ter rekel:

"Povejta mi vidva, ki sta stara in modra, kdo teh mož ljubi gospico? Govori, Hasan, ki ju dobro poznaš."

Hasan pa je zmajal z glavo. "Eden ali drugi. Obadva ali nobeden — ne vem," je odgovoril. "Njune ga sklepa mi ni mogoče uganiti."

Nato se je sultan obrnil k duhovnu, izkušnemu, molčečemu možu.

"Kadar bosta obadva vernika umirala prav pred njegovim obličjem, kakor vedno upam, da ju bom videl, tedaj izvemo odgovor. Prepričan nisem, če nje ni volja," je odvrnil; in sultan si je njegov odgovor utisnil v spomin.

Masuda je opozorila drugo jutro Rozamundo, da brata ta dan jezdi mimo palače. Zato je gledala skozi okno, če ji bosta oborožena, jezdi-la sta na svojih krasnih konjih Plamu in Dimu, spremeljal pa ju je oddelek zagorelih vojakov s turbani na glavi; ponosno sta jezдила drug poleg drugega in solnce se jima je blešketalo na oklepih. Pred njeno palačo sta se usta vila za hip in ker sta vedela, da ju Rozamunda opazuje, dasi je nista videla, sta izdrila meče in jih zavihnela v pozdrav. Nato sta odjezdila molče dalje in kmalu izginila izpred oči.

Rozamunda je nema in žalostna obstala. Kakor temen oblak zazdelo se ji je življenje. Skoro ni imela upanja, da bi se kedaj zopet videla. Dobro ji je bilo znano, da bo boj med križem in polume-secem silen boj za življenje in smrt, in prepričana je bila, da bosta Godvin in Wulf vedno tam, kjer bo najhujši bojni metež.

O! Bila je slavna. Zlato je bilo njeno in več draguljev kot jih je mogla prešteti; in vsak dan so ji donášali novih bogastev. Imela je palače, da biva v njih — sama, vrtove, da se izprehaja po njih — sama, evnuhov in sužnjev, da vlada nad njimi — sama. A razen ženske od morivcev ni imela prijateljice.

Ni ju bilo več! Tudi pekinge njunih konj je utihnilo v daljavi in postala je žalostna in potrta kot otrok, ki se je izgubil sredi velikega mestnega vrvenja.

Povesila je glavo in se je zjokala; ko pa je začela za seboj neke glasove, se je ozrla ter opazila, da je tudi Masuda plakala.

"Zakaj jokaš?" jo vpraša. "Služabnica se mora ravnati po svoji gospodinji," odgovori Masuda in se bridko nasmeje. "Ali gospica, zakaj pa ti jokaš. Ti si vsaj ljubljena in tega ti nikdo ne vzame, naj pride karkoli hoče."

Neka misel je šnila Rozamundi v glavo — nova, strahovita misel. Oči obeh žensk so se srečale in Rozamundi-ne so vprašale: "Kateraga?"

Senca miza, na kateri se je nabral poulični prah skozi odprto okno. Masuda se je sklo nila čez mizo in zapisala s kazalcem eno samo arabsko črko v prah na mizi, nato pa je položila roko čez njo.

Dvakrat, trikrat so se vzdignile Rozamundi prsi, pa obstale. Nato je vprašala:

"Zakaj pa nisi šla z njim, saj ti si svobodna?"

"Zato ker me je prosil, da ostanem in čuvam nad gospico, ki jo ljubi. In tako te čuvam — do smrti."

Počasi je govorila Masuda in točne besede so ji brizgale kot kri iz srečne rane. In zgrudila se je Rozamundi v naročje.

OSEMNAJSTO POGLAVJE.

Wulf poplača otrovano vino.

V vroči julijski noči sta sedela Godvin in Wulf na svojih konjih in mesec jima je sijal na oklepe. Sedela sta nepremično kot dva kipa in zrla z vrha neke gore na sivo, nerodovito planjavo, ki se razprostira od Nazaretove bližine do vzhajajočih gričev, kjer leži Tiberija ob Galilejskem jezeru. Pod njima so okoli studenca Sefurije tabornice čete Frankov, pri katerih sta bila zaposlena kot prednja straža. Vojska je štela trinajst sto vitezov, dvajsto tisoč pešcev in neštivilne čete domačinov, ki so bili oboroženi kot Saraceni.

Dve milj daleč proti jugovzhodu so se svetile bele hiše od Nazareta, kjer je trideset let živel in delal Izvlečar sveta. Ni dvoma, si je mislil Godvin, da so Njegove noge marsikaj stopale po gori, ki sta na nji stala, da so po makalah dolinah spodaj Njegove roke trgale cvetlice in klasje. Davno, davno je že utihnil Njegov glas, pa Godvinu se je zdelo, da mu še vedno govori v šumenju ogromnega taborja, da odmeva od obronkov Galilejskih gor, in besede, ki jih je slišal, so bile: "Ne prinašam miru, ampak meč."

Govorica je šla, da nameravajo čete drugi dan odriniti preko puščave, da zapeljejo v bitko Saladina, ki je taboril s svojo armado pri Hatinu nad Tiberijo. Godvinu in njegovemu bratu se je zdel tak načrt naravnost blazen, saj sta videla saracensko moč ter prejezdila tisto pešeno planjavo pod poletnim solncem. Kaj sta hotela potujoča viteza brez spremstva, ali naj bi si upala ugovarjati glasu gospodarjev in dežel, ki so bili od mladih nog vajeni bojevanja v puščavi? A vzlic temu je začelo Godvina skrbeti in polastila se ga je bojazn, ne za sebe, ampak za nebrojno vojsko, ki je spala tam doli, in za krščansko stvar, ki je stavila zadnje nade v to bitko.

"Jaz grem na stražo, ti pa ostani tukaj," je rekel Wulfu in zasukal je Plama ter odjezdil po grebenu kakih šestdeset korakov daleč do drugega roba vrha, ki je bil obrnjen proti severu. Odtod ni mogel videti ne tabora ne Wulfa ne druge žive duše; bil je popolnoma sam. Razjahal je, velel konju ostati na svojem mestu, kakor je bil vajen ter odšel nekaj korakov naprej do neke skale; tu je pokleknil in molil z vso močjo svoje čiste, vojaške duše.

"O, Gospod, ki si bil nekadašnji človek in bival v teh krajih, ki veš, kaj je človek, usliši me. Bojim se za vse te tisoče, ki spe okoli Nazareta; ne zase, meni ni do življenja, ampak za vse te Tvoje služabnike in moje brate. In za križi, ki si visel na njem in za vero na Jutrovem. Razsvetli me! Daj, da slišim in vidim, da bi jih mogel posvariti."

Tako je šepetal proti nebu, molil, kakor še ni molil nikdar poprej.

Godvinu se je zdelo, da ga je občel spanec — vsaj duh mu je počasi zopet razbistril kot se izžestiti skaljena voda. Videl je duhove, ki so šepetali medpotoma, šepetali in, kakor se mu je zazdevalo, tudi jokali radi velikega gorja, ki je imelo priti njim, ki so jo-

kali tam nad Nazaretom. Kakor zastori so se mu vzdignile koprene pred očmi in gledal je dalje in še dalje.

Videl je frankovskega kralja spodaj v svojem šotoru, okrog njega pa zbor njegovih poveljnikov, med njimi mojstra templarskih vitezov in nekoga moža, ki ga je bil videl v Jeruzalemu, ko sta bila tam, in ga poznal kot grofa Raymondla tripolitanskega, gospodarja Tiberije. Posvetovali so se med seboj, a nenkrat je mojster templarskih vitezov v divji jezi potegnill svoje meč ter ga vrgel na mizo.

Druga koprena se je dvignila in videl je Saladinov tabor, mogočni, neskončni tabor s tisoči in tisoči šotorov, kjer so Saraceni skozi vse nočne straže klicali Alaha. Videl je kraljevi paviljon in v njem sultana, ki je hodil sam — nobenega sina ni bilo pri njem. Bil je zatopljen v globoke misli in Godvin jih je spoznal.

Bile so pa te-le: "Za me noj je Jordan in galilejsko jezero, ki me hočejo vanj pogrnati s celo vojsko, ako vržejo moja krila nazaj. Pred me noj je frankovska dežela, kjer nimam prijateljev, pri Nazaretu pa njihova velika vojska. Edini Alah mi more pomagati. Če obsede na svojem mestu ter me prisilijo, da prekorim puščavo ter jih napadem, predno se mi stopi vskaka, sem izgubljen. Če se vzdignejo proti meni okoli gore Tabor in po namakani pokrajini, se lahko zgodi, da sem izgubljen. Ako pa — o j, če bi jih Alah naredil blazne ter bi udaril čez puščavo — potem, potem so oni izgubljeni in vladarstvo križa nad Sirijo je za vedno konec. Jaz počakam tukaj."

Zraven Saladinovega paviljona je stal drug, skrbno zastrazen šotor in v njem sta na blazinasti postelji spali dve ženski. Ena je bila Rozamunda, ki pa je trdno spala. Druga pa je bila Masuda, ki je bdela, kajti njene oči so se v temi z njegovimi srečale!

Poslednja koprena se je dvignila in Godvin je videl prizor, ki mu je pretresel dušo. Videl je od ognja očrnelo planjavo, nad njo pa goro, in na tej gori je ležalo na tisoče in tisoče mrtvih, med katerimi so se potikale hijene ter kričale nočne ptice. Videl jim je obraze. V mnogih izmed njih je spoznal moža, ki jih je bil videl v Jeruzalemu in drugje ali jih opazil med vojsko. Slišal je tudi ječanje male peščice tistih, ki so bili še živi.

Po tej poljani in po Saladinovem taboru, kjer je ležalo še več mrtvih, se mu je zdelo da hodi njegovo telo in išče nekaj, sam ni vedel kaj, dokler se ni zmisil, da je to Wulfovo truplo, ki ga je iskal a ga ni našel — ne, in svoje-ga tudi ne. Nato je še enkrat slišal duhove — jako veliko družbo, kajti pridružili so se jim vsi tisti mrtveci — slišal jih je, kako so se oddaljevali, plakajoč za izgubljeno krščansko vojsko, plakajoč nad Nazaretom.

Trepetajoče se je zbudil Godvin iz svojih sanj; zajezdil je konja in odjahal nazaj k Wulfu. Spodaj je ležal speč tabor kot porej, tam na drugi strani se je razprostirala rjava puščava, tam pa je sedel Wulf in motril oboje.

"Povej mi," vpraša God-

X - ŽARKI PREISKAVA \$1.00

Uspešno zdravljenje za moške in ženske.

Nervozni in slabi? Ali imate velik strah? Mislite, da se vam ne more pomagati? Ali te mislite, ne imate izgubiti takoj upanja, temveč najprej mene obkati in govoriti z menoj. Preiskava z X-žarki stane le \$1.00. Ako preiskava pove, da za vas ni pomoči, vam to takoj povem, ker ne prevzamem neodgovornih bolezni. Ali pričakujete več?

Da se serum v krvne celice.

Cudovito pomlajenje se dočepa le na ta način, da se doda krvi milijone novih celic. Vi veste, da to, kar vidite, lahko varujemo. To ni nobena tajnost. Ali ne mislite, da so vaše krvne celice vsi bančni kovci — vedno redijo slabše organe. Vsi bolniki morajo biti zdravljeni v laboratoriju. Eno zdravljenje s serumom bo vsakega prepričalo.

Najslabši slučaj malokrvnosti, nespanja, nervoznosti, srčne bolezni, živčevja, sladkorna bolezen, krof, mrzlica, oslabelost krvi, ohromelost dušna ali fizična, vodenica, otekloti, blaznost, razne oslabelosti in druge bolezni, ki so prestevline, da bi jih mogli imenovati, se ozdravijo na ta način in kadar ne pomaga nobena druga stvar več.

Dalo se vam bo dobro in točno zdravljenje.

Jaz zdravim z uspehom vse zastarele bolezni, živčne, krvne, kožne, pri moških in ženskih. Dalje zdravim in zdravim, kakor tudi, škodljive bolezni, ledične in mehurne bolezni, kilo, honoroido, oslabelost, pri moških in ženskih. Pri zdravljenju rabim najnovejšie metode — serum, s impiritrinami zdravili 606, salvarzan in 914 ne-osalvarzan, kakor druga najnovejšia zdravila.

Cene so najnižje v Clevelandu. Zdravljenje pod molčečnostjo.

DOKTOR BAILEY, "specijalist" 5511 EUCLID AVE.
blizu E. 55. ceste, soba 223, 2. nad.
MI GOVORIMO SLOVENSKO. Uradne ure 10-7 dnevno, nedeljo 10-1.

vin, "koliko časa je tega, kar sem te zapustil?"

"Nekaj" minut — morda deset," mu odgovori brat.

"In v tem kratkem času sem toliko videl," odvrne Godvin. Wulf ga radovedno pogleda ter vpraša:

"Kaj pa si videl?"

"Če bi ti povedal, Wulf, bi mi ne verjel."

"Povej mi, pa izveš moje mnenje."

Tedaj mu je Godvin povedal vse in ga na koncu vprašal: "Kaj pa ti misliš o tem."

Wulf je nekaj časa pomišljal, nato pa je odgovoril:

"Veš, brat, danes se nisi dotaknil pijače; zbok tega nisi pijan in nisi naredil nobene neumnosti, tedaj tudi nisi blazen. Z ozirom na to bi dejal, da so se svetniki pogovarjali s teboj; vsaj tako bi mislil o vsakem drugem človeku, ki bi o njem vedel, da je tako dober, kot si ti. So pa ljudje podobni tebi, ki vidijo prikazni, in te prikazni niso vedno resnične. Najine straže je konec, kajti čujem konje vitezov, ki naju pridejo zamenjat. Poslušaj me; moj svet je ta-le: Tam v taboru je tudi naš prijatelj, ki sva potovala z njim iz Jeruzalema, nazaretski škof Egbert, ki gre v vojsko. Pojdiva k njemu ter mu razodeniva zadevo. Svet možak je in učen."

Godvin mu je pritrdil in ko sta prišla druga dva viteza ter jima podala svoje poročilo, sta skupaj odjezdila v Egbertov šotor, kjer sta vstopila, pustivši konje v oskrbi njegovega služabnika.

Egbert je bil Anglež, ki pa je preživel več nego trideset let na Jutrovem; solnce mu je jako ožgalo nagubani obraz, da je bil v primeru z modrimi očmi in sneznobelo brado in lasmi videti še bolj teman. Pri vstopu v šotor sta ga našla v molitvi pred majhno sliko Device Marije in čakala s povešenimi glavami, dokler ni končal. Nato je vstal, jih pozdravil z blagoslovom ter vprašal, kaj želita.

"Tvojega sveta, sveti oče," odgovori Wulf. "Godvin, razloži mu svojo namero."

(Nadaljevanje.)

O.S. Princ 245 Bell Randolph 6353-W

Jos. Vovk

1123 Addison Rd.

Najboljši avtomobil za poroko. Cene nižje kot drugod. Se vam priporočam (Mo.Fri)

*****

CUNARD-ANCHOR

Največji, najhitrejši parniki sveta. Izvrstna postrežba potnikom. V vašem mestu je agent.

V Jugoslavijo, Bulgarijo, Rumunsko in Ogrsko.

CALABRIA. 6. avgusta

PAROBRODNI LISTKI: Dubrovnik, Trst ali Reka \$100 DAVEK \$5

Via Cherbourg and Southampton

Aquitania . . . . 26. julija

GOETILNA prve vrste se proda. Več na 1144 E. 71st St. (fr 87)

A. J. BUDNICK & CO.

6703 ST. CLAIR AVE.

Roseville 3289 Res. Nottingham 238 M

Odrpo med tednom do 5. zvečer v soboto do 8. zvečer. (f.m)

Smehljajoč obraz

lahko napravite, ako si ga doma napravite in to vam nudi podružnica Frank Oglarja, ki se nahaja pri dobro znanem rojaku Frank Kunstelnu, poleg Ameriške Domovine. Zakaj bi si ga ne napravili doma? ZA \$1.75 LAHKO NAPRAVITE 10 GAL. OKUSNEGA PIVA, ki bo vam in vašim prijateljem v tej nezonsni vročini jako žejno olajšal. V zalogi imamo najboljši hmelj, malt, sladkor in vse potrebno za varenje piva na vašem domu.

Torej ako ste prijatelj okusne pijače — en poskus in vas bo zadovoljil.

Za naročila se vam priporočam že vnaprej, znani vam

Frank Kunstel,

6117 ST. CLAIR AVE.

Štrajk je poravnán

Sedaj je čas, da začnete graditi svojo hišo. Cene so se znižale, in mi vam naredimo vsako gradbeno delo po najnižji ceni v vaše zadovoljstvo. Za načrte in pogoje se oglasite pri

JOS. DEMŠAR,

slovenski kontraktor

Bell Tel. Eddy 9140-W. 643 E. 108th St.

Naznanilo.

Centnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel od John Kadunca posestvo in

GROCERILJO & MESNICO.

Vsem dosedanjim odjemalcem zagotavljam dobro in točno postrežbo po zmernih cenah. Za obilen obisk se vam priporočam

ANTON KUHEL,

14516 SYLVIA AVE. COLLINWOOD

J. S. WIDGOY SLOVENSKI FOTOGRAF

489 E. EAST 152nd ST. V COLLINWOOD.

Izdelaše vankovrstne slike, senšibne, družinske in otroške slike po najnovejši metodi in nizkih cenah. Pri ducatu slik, dobite eno veliko sliko zastoj. Izdelaše je malih velikih slik. Se priporočam centnemu občinstvu. VSE DELO JE GARANTIRANO.

Zakaj drugam?

Kadar hočete kupiti dobro britve, škarje, jermen ali kaj drugega, pridite k nam. Ako imate kaj za brusiti, britve, škarje, nože ali karabodi drugega, prinesite k nam. Delo popolnoma garantirano.

JOHN TOMAŽIČ

670 E. 152nd St. Collinwood, O. (m. f.)

DOBRO IDOCA GROCERILJA in mesnica je naprodati. Vprašajte v upravnih listih. (x73)

AVTOMOBIL NAPRODAJ — RESO, se 5 oseb, na novo prebarvan, v izvrstnem stanju, 14811 Lake Shore Blvd, Eddy 814-W (82)